

ІНДЕКС МАЙБУТНЬОГО

(Індекс добробуту дітей)

Презентація методології
та результатів пілотного дослідження

Фундація
Олени Зеленської

для кожної дитини

KSE

Kyiv
School of
Economics

“

Війна призвела до катастрофічних наслідків. І повного масштабу все ще неможливо досягнути. Кожна дитина має цілком реальні загрози власній безпеці та життю. Тисячі втрачають домівки. Мільйони зіштовхнулися з проблемами ментального здоров'я, обмеженим доступом до освіти. Тому в нас та партнерів попереду ще дуже багато роботи.

”

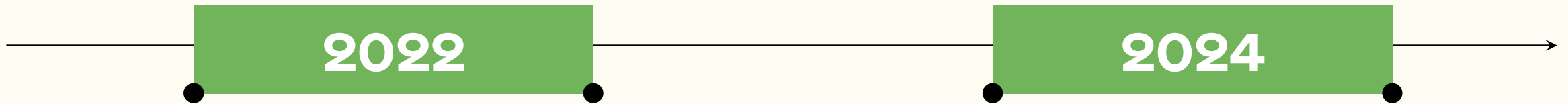

Олена Зеленська

Перша леді України

Про кого це дослідження

Діти віком 0-17 років

7,4 млн

~ 196 тис. переміщені в межах України
до початку повномасштабної війни

~ 2 млн виїхало з України

~ 1 млн переміщені в межах України

Головна мета дослідження

Комплексно оцінити поточну ситуацію з добробутом дітей в Україні. Це дасть можливість запроваджувати ефективні проєкти та програми, спрямовані на вирішення критичних для дітей проблем, які спричинені повномасштабною війною.

Компоненти індексу

1. Здоров'я
2. Безпека
3. Освіта
4. Ментальне здоров'я
5. Стосунки
6. Соціальні та емоційні навички
7. Ризикована поведінка
8. Матеріальне забезпечення
9. Система інституційної підтримки та виховання

Здоров'я: 0,48

Джерела даних дослідження

- 01 | Державні джерела
- 02 | Відкриті джерела
- 03 | Кількісне опитування дітей
- 04 | Експертні інтерв'ю
- 05 | Інтерв'ю з випускниками_цями закладів інституційного догляду

1,313
респондентів*

19 глибинних
інтерв'ю

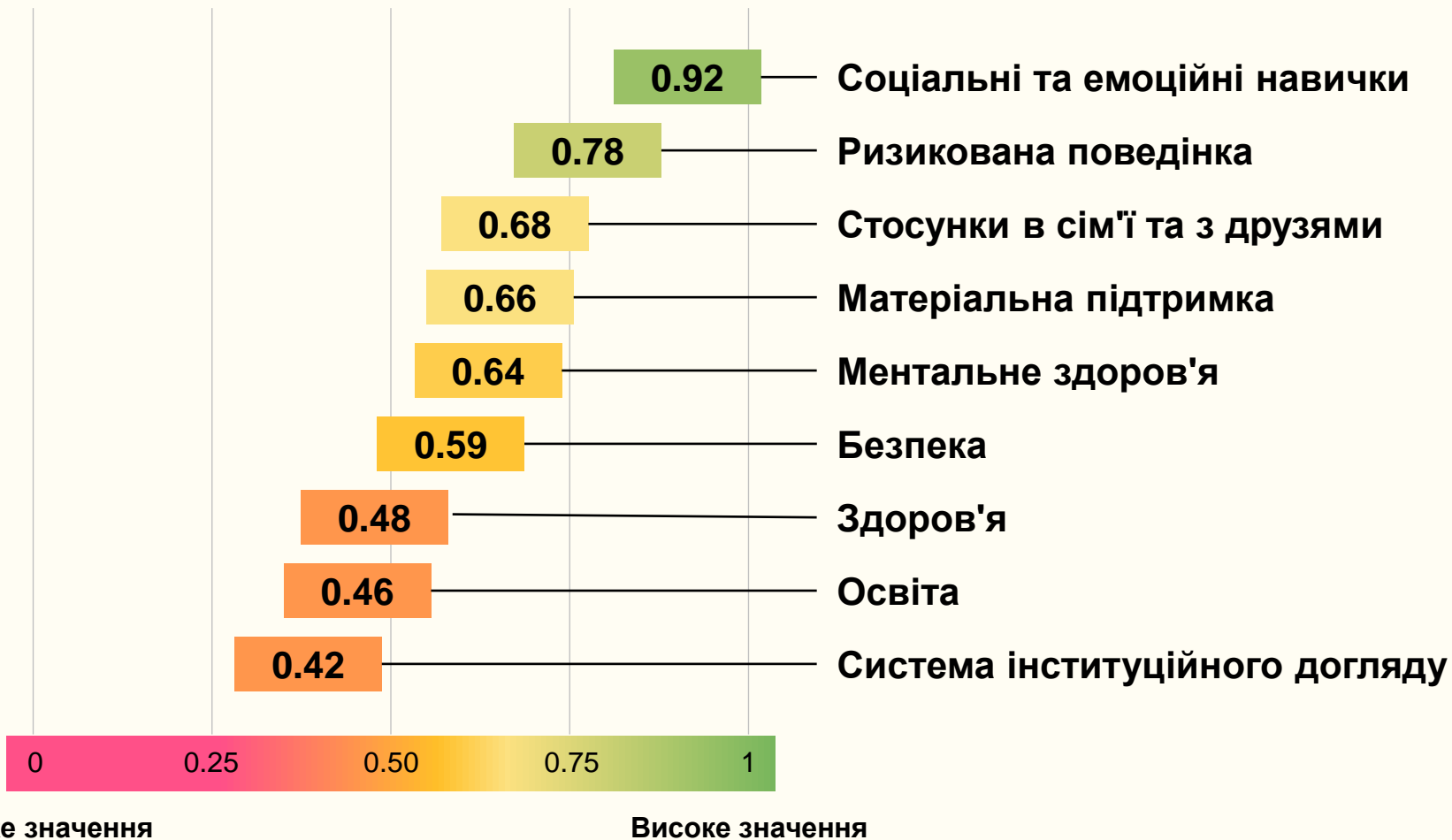
Діти віком 10-17 років

Онлайн-опитування проводилося у жовтні 2023

Уся Україна (окрім тимчасово окупованих територій)

*Вибірка є репрезентативною для населення України на національному рівні станом на початок 2022 року. Цей розмір вибірки застосовний до поточного пілотного дослідження. У наступних хвилях він може змінюватися.

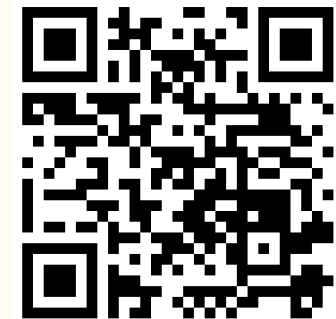
Показники Індексу майбутнього

ІНДЕКС
МАЙБУТНЬОГО

0.64

ПОВНИЙ ЗВІТ:

СИСТЕМА ІНСТИТУЦІЙНОГО ДОГЛЯДУ

Вимір Інституційний догляд

58,630

дітей перебувають (навчаються) у закладах інституційного догляду та виховання

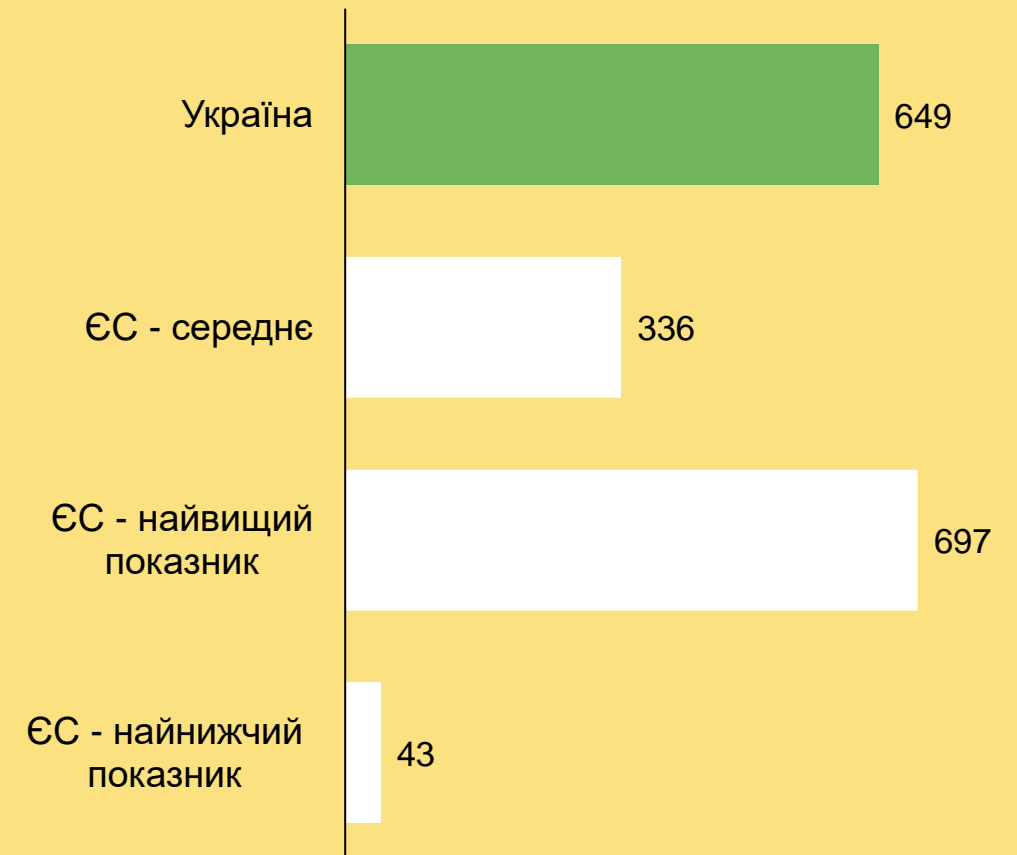
*Дані: Національна соціальна сервісна служба України
(1 червня 2023 року)*

Вимір Інституційний догляд

В Україні **вдвічі більше** дітей, які перебувають у закладах інституційного догляду (в розрахунку на 100 тис.), ніж в ЄС.

При цьому лише **10%** мали статус дитини-сироти чи були позбавлені батьківського піклування.

Кількість дітей віком 0-17 років в закладах інституційного догляду (на 100 000 дітей віком 0-17 років)

Дані: Eurochild (2021), Держстат (2022)

Вимір Інституційний догляд

Питання навичок самостійності та безпеки є серед **найбільш проблемних**, про які згадували учасники інтерв'ю з закладів інституційного догляду.

«..У мене є вибір, я не можу сама його зробити, я звикла, що за мене вирішують...»

Я досі не можу зробити сама вибір. Я не знаю, мені страшно, мені здається, що хтось мене поб'є, якщо я зроблю вибір, а він виявиться неправильним...»

Учасниця інтерв'ю

Вимір Інституційний догляд

*«Я можу сказати про психологічну підтримку, дуже цікава тема, я дуже її люблю. Було таке, що я відкривався психологу, тобто ділився своїм болючим, міг видати таке щось, знаєте, особисте. **Я розказував це психологу, психолог це ходив і доносив директорці. Тобто насправді було важко, було важко довіритись...**»*

Учасниця інтерв'ю

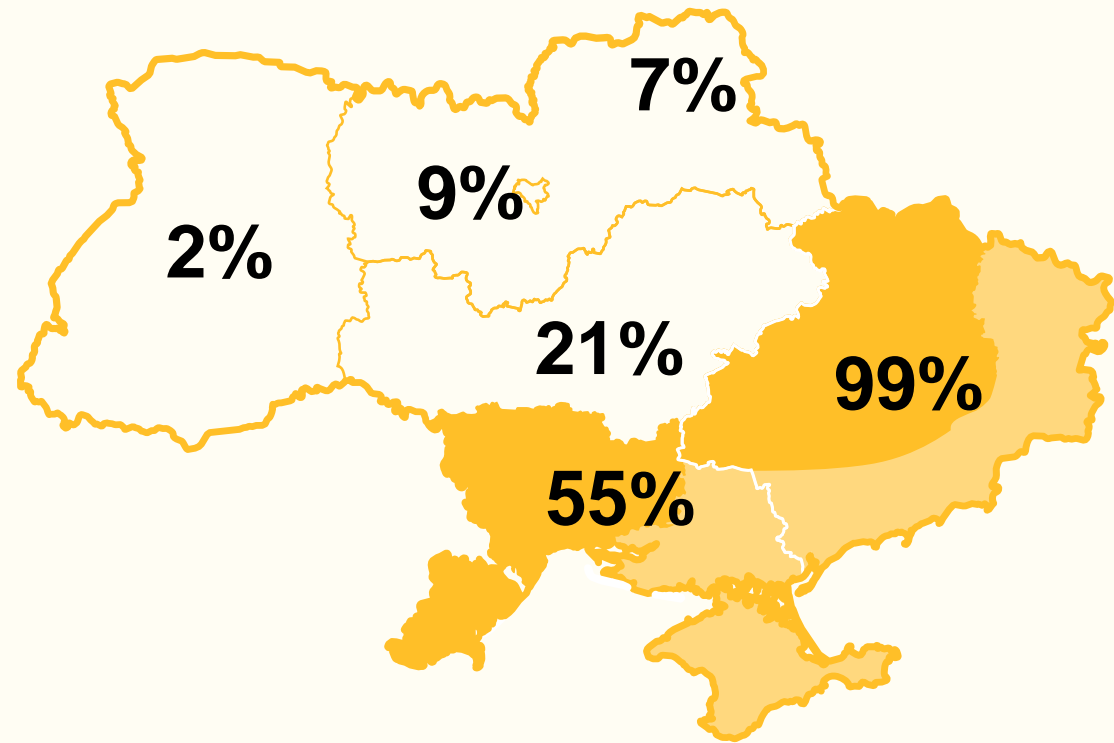
Наявні практики психосоціальної підтримки не сприяють побудові довіри.

ОСВІТА

Вимір Освіта

24%

дітей в Україні
навчаються
онлайн.

Найбільше — у Запорізькій, Луганській,
Херсонській та Харківській областях.

По Україні – відсоток від усієї кількості учнів в Україні,
по регіонах (карта) – відсоток від кількості учнів в регіонах.

Дані: МОН (15 січня 2024)

Вимір Освіта. Суб'єктивна оцінка

55%

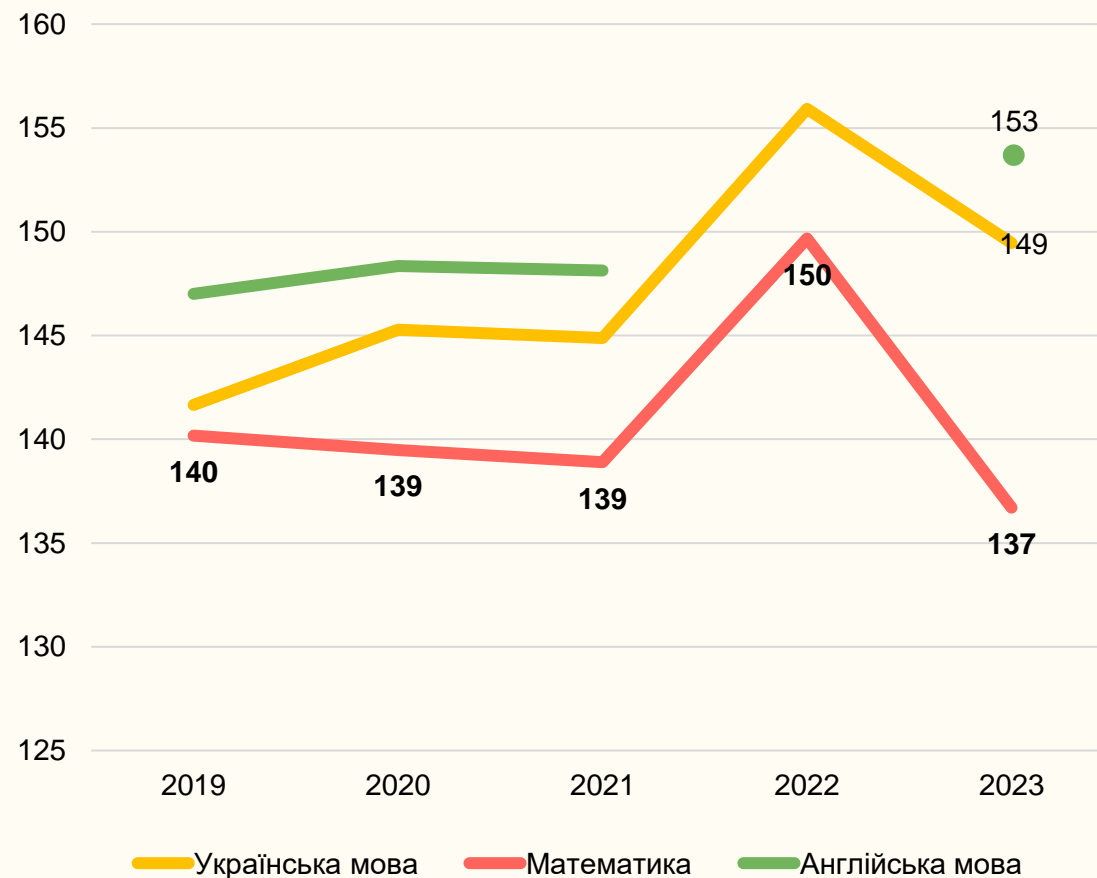
батьків «дуже добре чи добре» оцінюють умови для онлайн навчання.

Батьки дітей зі Сходу (22%) частіше вказували на погані умови, ніж батьки з інших макрорегіонів (14%).

Вимір Освіта

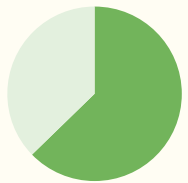
Рівень знання математики **системно нижчий** за рівень знання української та англійської мови по всій Україні.

Середні бали ЗНО/ НМТ

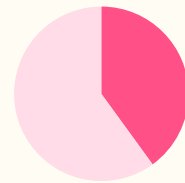
Джерело: МОН

Вимір Освіта. Суб'єктивна оцінка

69%

**Більшість дітей вказали,
що у них є хобі.**

40%

**Проте набагато менше
відвідує позашкільні гуртки.**

ЗДОРОВ'Я ТА РИЗИКОВА ПОВЕДІНКА

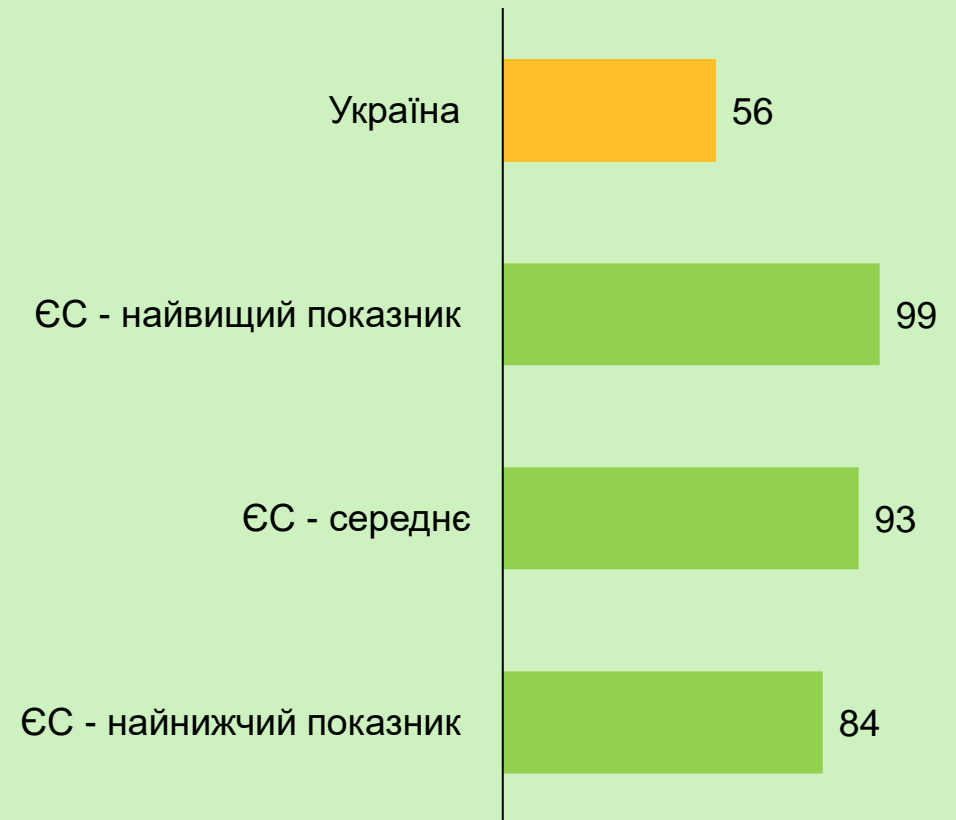
Вимір Здоров'я

В Україні **зменшилася частка вакцинованих дітей** проти ДПК та поліомієліту на 16 і 22% відповідно, у порівнянні з періодом до початку повномасштабної війни.

Рівень вакцинації проти ДПК в Україні 2023 року на **37%** нижче, аніж в країнах ЄС.

Охоплення вакцинацією проти дифтерії-правця-кашлюку (ДПК) дитячого населення, %

Вимір

Здоров'я. Суб'єктивна оцінка

7 з 10 дітей мали **фізичну активність**,
тільки **4** відчували себе **сповненими енергією**.

Вимір

Здоров'я

Дівчата мають менше фізичних активностей та рідше почувуються сповненими енергією.

Мали фізичну активність

71%

80%

Відчувають себе сповненими енергією

39%

54%

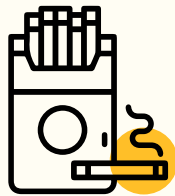
Вимір

Ризикована поведінка. Суб'єктивна оцінка. Діти 14-17 років

Пробували

56%

Алкоголь

53%

Сигарети

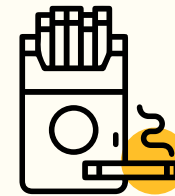
3%

Наркотики

Системно вживають (1 раз на тиждень і частіше)

13%

Алкоголь

16%

Сигарети

Вимір Здоров'я

Хлопці частіше курять та вживають алкоголь.

1 раз на тиждень і частіше курять

13%

19%

1 раз на тиждень і частіше вживають алкоголь

9%

18%

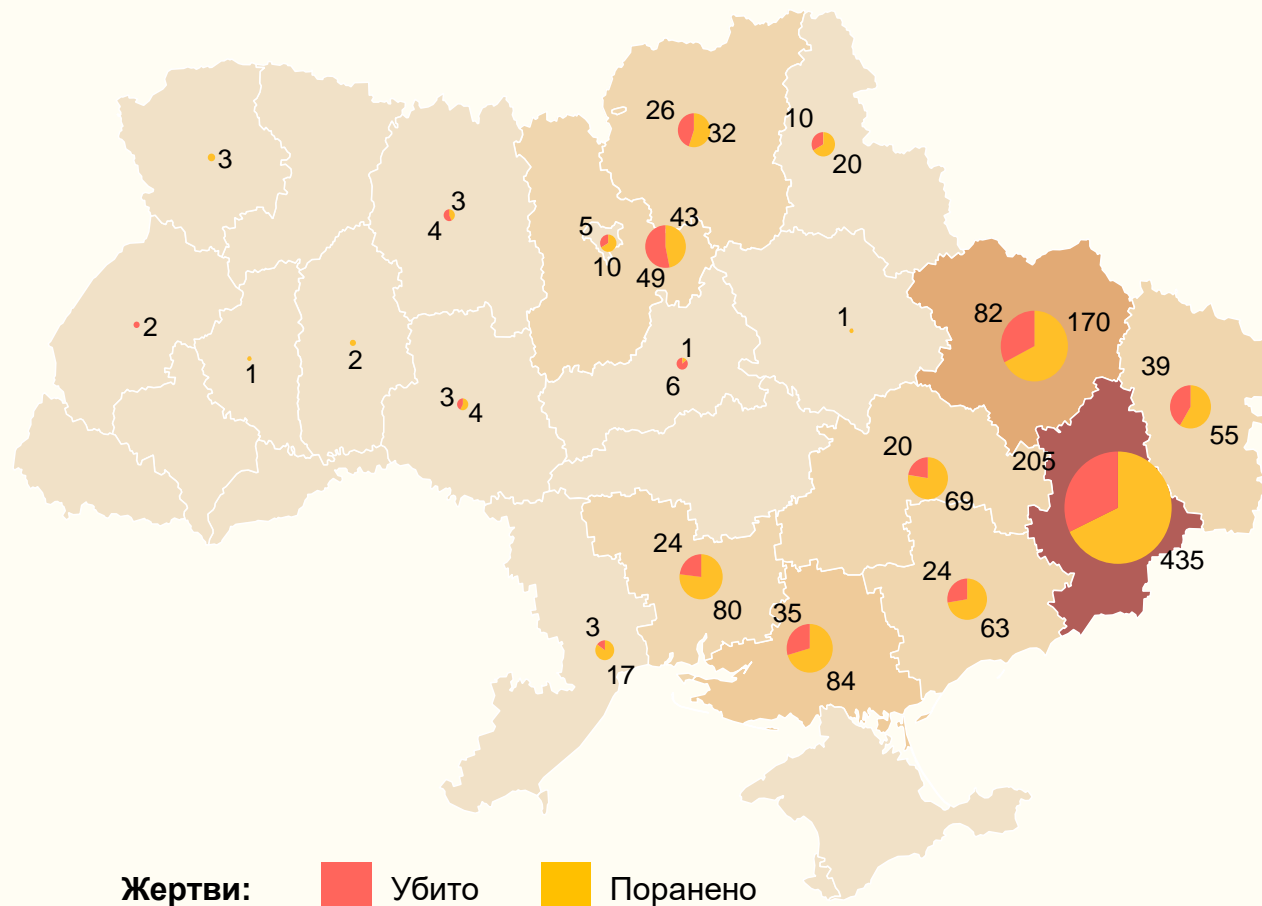
БЕЗПЕКА

Вимір Безпека

Діти становлять **6%** від загальної кількості поранених та загиблих цивільних станом на грудень 2023.

Це **1822** дитини.

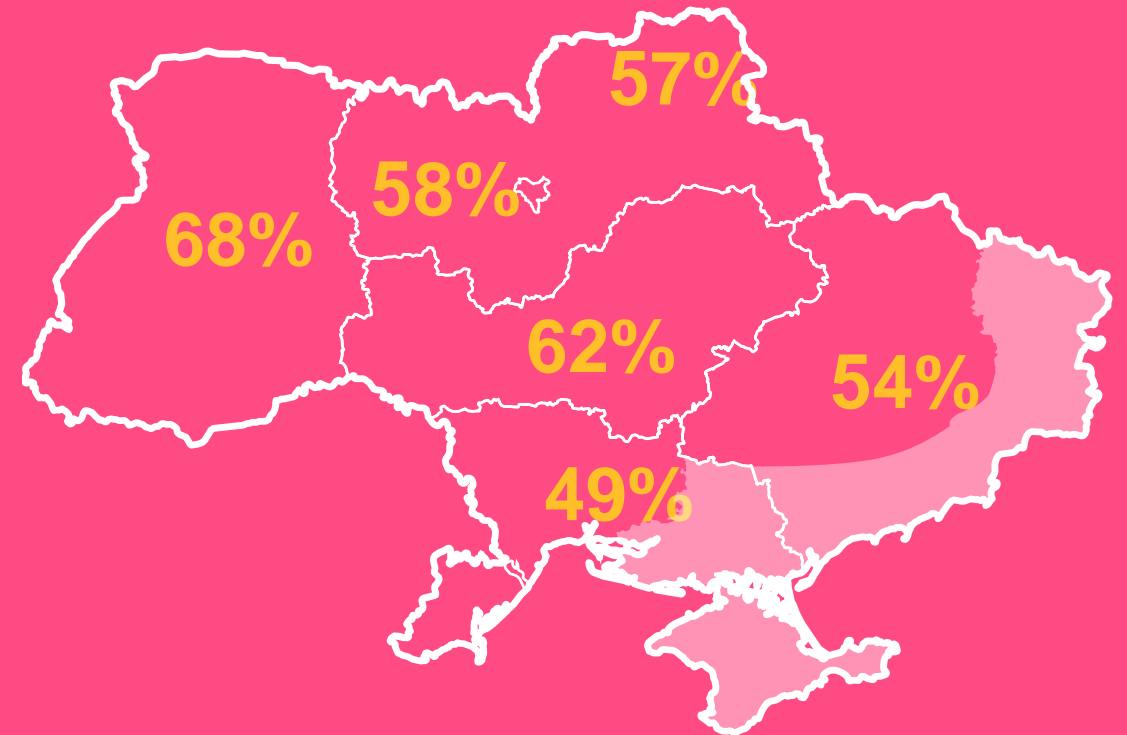
Жертви за областями серед дітей

Джерело: ОСНА, Ukraine: Civilian Casualties
Дані за період: 24.02.2022 – 30.06.2023

Вимір Безпека. Суб'єктивна оцінка

60% дітей почувається у безпеці. Ця частка менша на Півдні та Сході.

По Україні – відсоток від усієї кількості учнів в Україні, по регіонах (карта) – відсоток від кількості учнів в регіонах.

Вимір Безпека

40%

Один раз на місяць та частіше стикався(-лася) з булінгом.

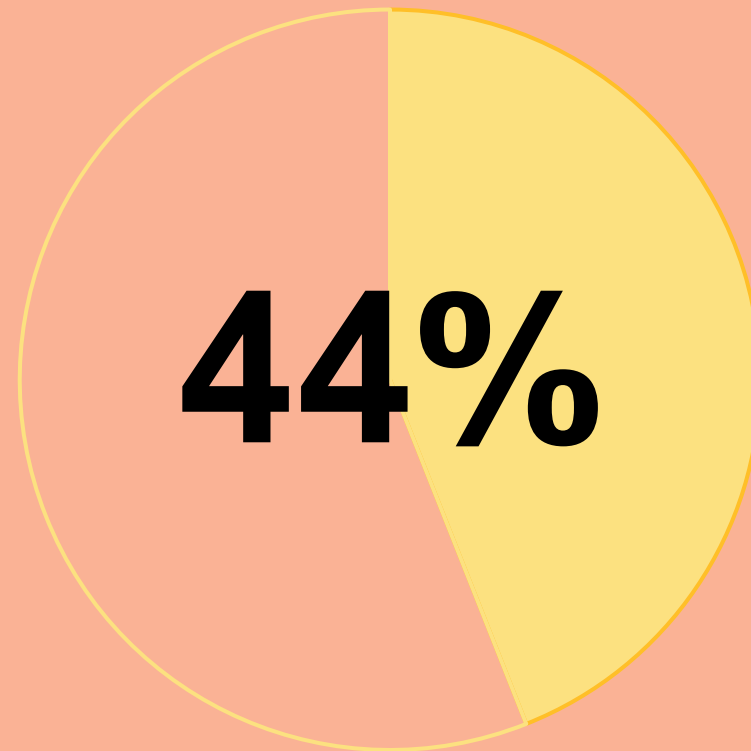
Хлопці частіше піддаються булінгу (45%) та беруть у ньому участь (19%), ніж дівчата (11%).

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я, СТОСУНКИ ТА СОЦІАЛЬНО- ЕМОЦІЙНІ НАВИЧКИ

Вимір

Ментальне здоров'я. Суб'єктивна оцінка

Відповіді дітей зі Сходу та Півдня, де є найбільший вплив війни, не відрізняються від відповідей дітей з інших регіонів.

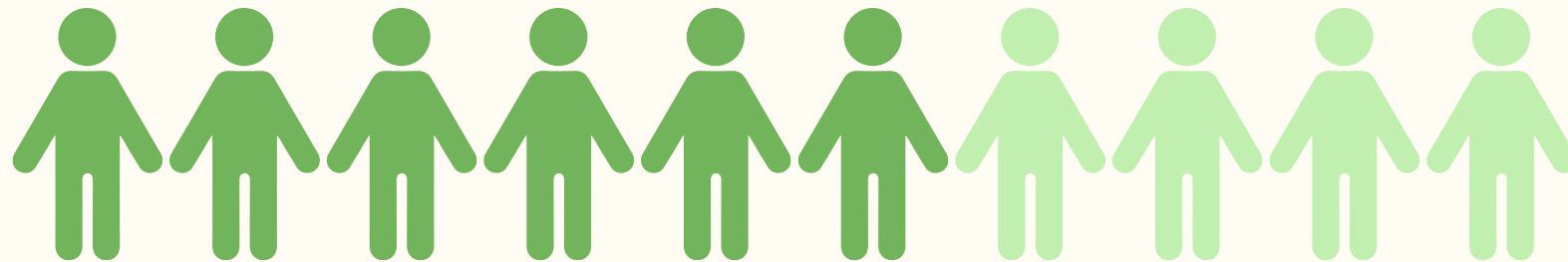
дітей в Україні
мають ознаки
потенційного ПТСР

Вимір **Ментальне здоров'я. Складники ПТСР**

Перелік проблем, які сигналізують про потенційний ПТСР (часто + дуже часто):

Якщо щось нагадує про певні події з минулого, то дуже засмучуються, бояться або сумують	38%	Почуваються самотньо, навіть поруч із іншими людьми	27%
Намагаються не думати та навіть не відчувати нічого стосовно певних подій із минулого	36%	Виникають думки на кшталт: «Я ніколи не зможу довіряти іншим людям»	24%
Намагаються уникати людей, місць і речей, які нагадують їм про деякі події з минулого	35%	Важко відчують радість чи любов	23%
Важко концентруватися, зосереджувати увагу	35%	Важко засинають, часто прокидаються або не можуть знову заснути	23%
Легко засмучуються або вступають у суперечки чи бійки	30%	З'являються гнітючі думки, образи чи звуки, пов'язані з певними подіями з минулого, коли цього не хочуть	19%
Коли щось нагадує про певні події з минулого, то виникають сильні відчуття в тілі, наприклад, прискорене серцебиття, головний біль, біль у животі	28%		

Вимір **Ментальне здоров'я. Суб'єктивна оцінка.** **Самостійність**

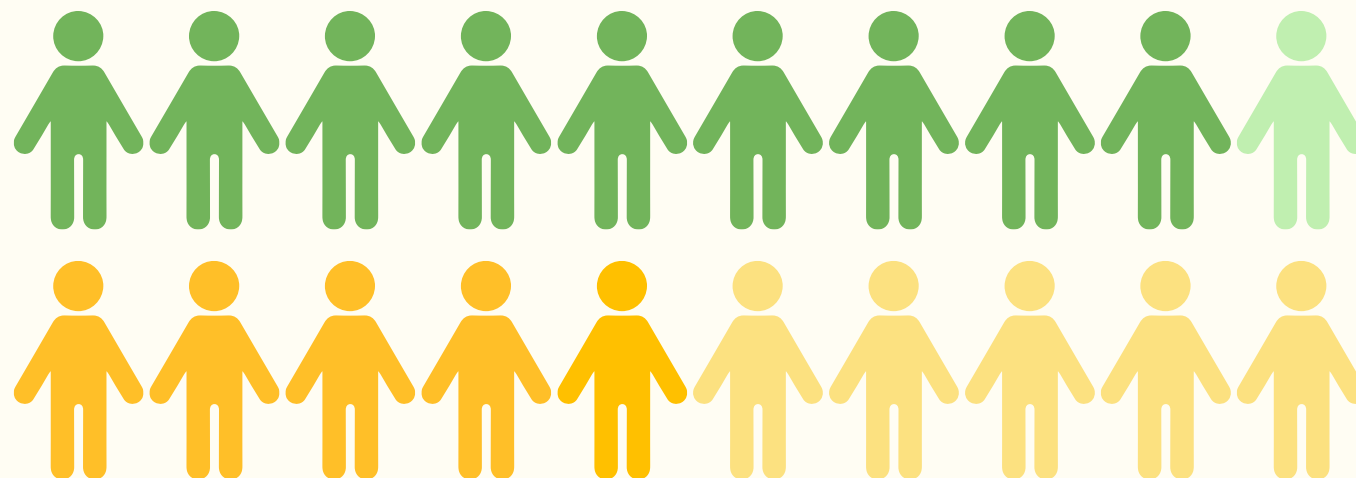
6 з 10 дітей можуть знайти вирішення проблеми,
коли вона виникає.

Вимір **Ментальне здоров'я.** **Суб'єктивна оцінка**

«Загалом я вважаю себе щасливою людиною».

Діти зі Сходу та Києва частіше вказували, що вважають себе щасливими.

Вимір**Стосунки. Суб'єктивна оцінка**

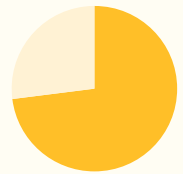
**9 з 10 дітей мають друзів у школі,
але тільки 5 таких, що можуть підтримати у складних
ситуаціях.**

Вимір Стосунки. Суб'єктивна оцінка

80%

«Мені подобається бути вдома з родиною».

73%

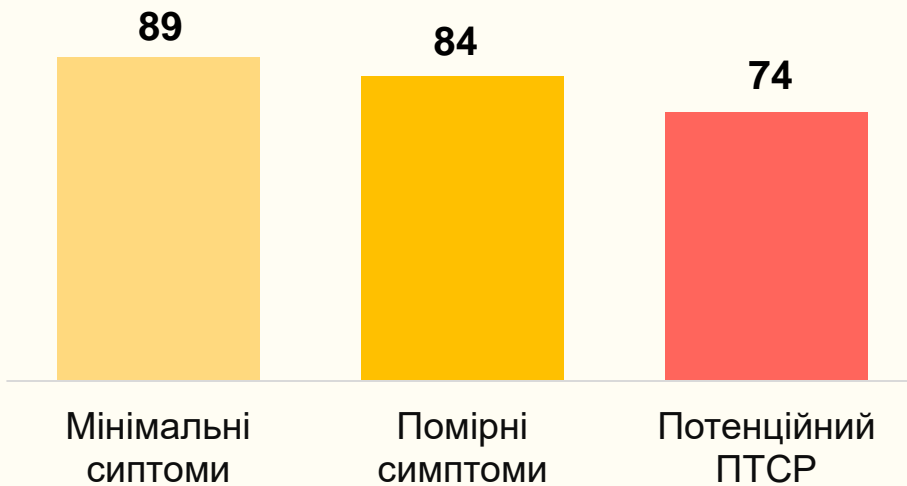
«У моєї сім'ї гарні стосунки».

Діти віком 14-17 років та діти із Заходу рідше вказували, що їм подобається бути з родиною і що в них гарні стосунки.

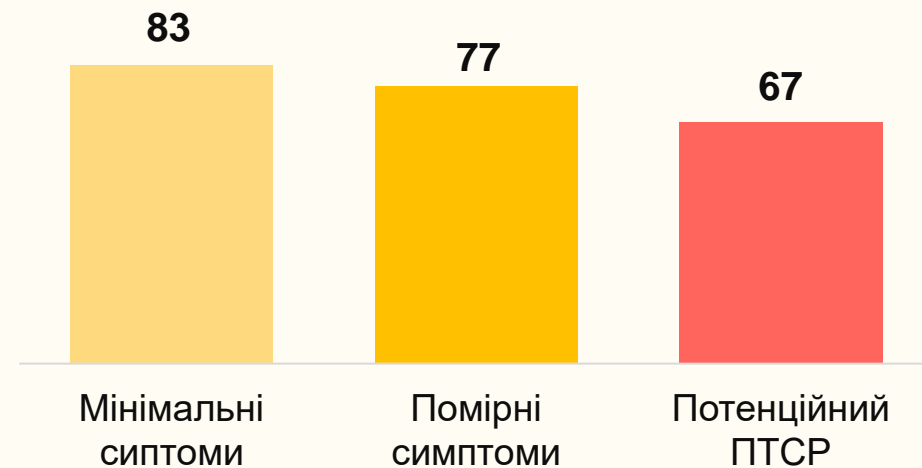
Вимір Стосунки та ПТСР

Чим більше ознак ПТСР, тим гірші показники самосприйняття стосунків.

**«Мені подобається бути
вдома з родиною»**

**«У моєї сім'ї гарні
стосунки»**

Вимір Соціальні та емоційні навички. Суб'єктивна оцінка

85%

і більше

«Намагаюся бути добрим(-ою) з іншими людьми»

«Я добрий(-а) до молодших дітей»

«Зазвичай я ділюся речима з іншими»

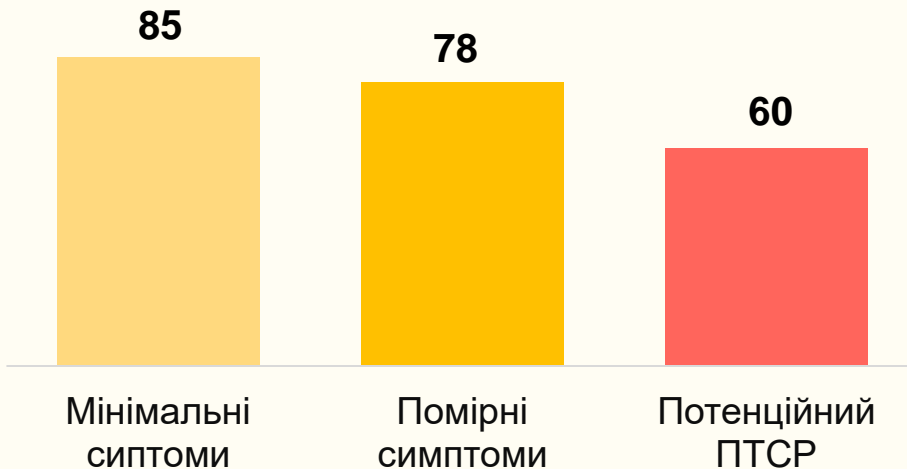
«Я допомагаю, якщо хтось постраждав,
засмучений або відчувається хворим»

«Мене хвилюють почуття інших людей»

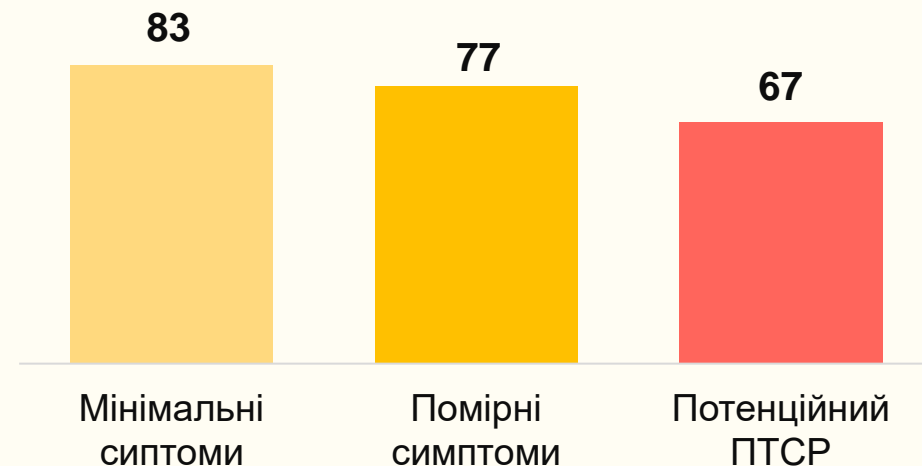
Вимір **Ментальне здоров'я. ПТСР**

Чим більше ознак ПТСР, тим гірші показники різних аспектів самосприйняття.

«Загалом я вважаю себе щасливою людиною»

«Коли виникає проблема, я можу знайти спосіб її вирішити»

Вимір **Ментальне здоров'я**

Дівчата мають нижчий рівень самосприйняття.

Мені подобається те, ким я є

 73%

 80%

Вимір Стосунки

Дівчатам важче заводити друзів і гірше оцінюють стосунки у сім'ї.

Легко заводять друзів

45%

51%

Позитивно оцінюють стосунки в сім'ї

68%

78%

ВИСНОВКИ

Основні результати: суб'єктивна оцінка дітей

9 з 10 дітей мають друзів у школі, але тільки **5** таких, які можуть підтримати у складний час

7 з 10 дітей оцінюють своє здоров'я добре чи дуже добре, але тільки **4** почувуються енергійними

5 з 10 дітей хоч раз пробували курити, **2 з 10** курять постійно (діти віком 14-17 років)

6 з 10 дітей почувують себе в безпеці

7 з 10 дітей почувують себе щасливими

6 з 10 дітей можуть вирішити проблему, коли вона виникає

4 з 10 дітей відвідують позашкільні гуртки

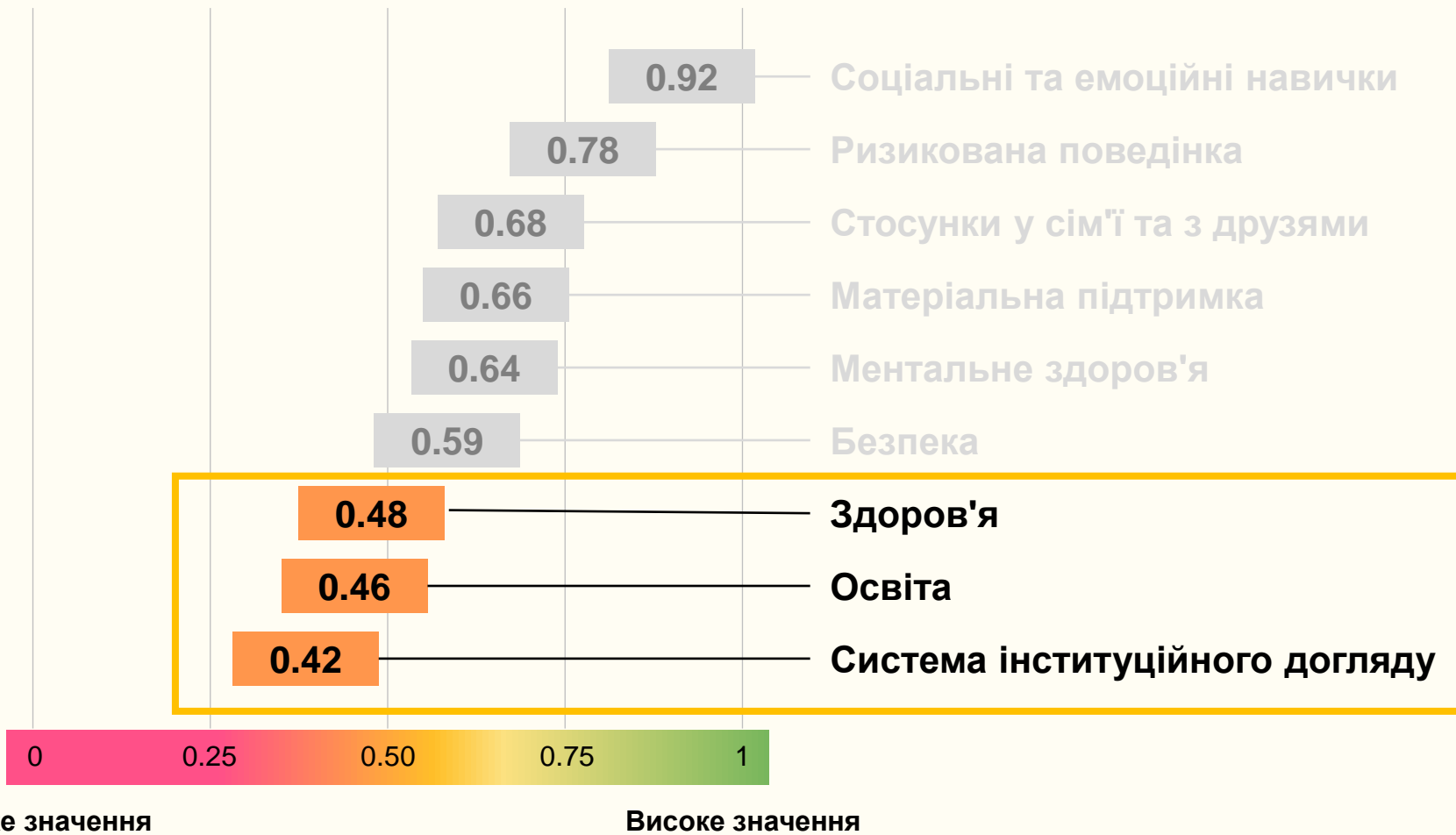

4 з 10 дітей мають ознаки ПТСР

4 з 10 дітей стикалися з булінгом

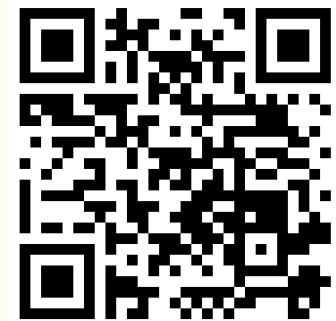
Висновки

ІНДЕКС
МАЙБУТНЬОГО

0.64

ПОВНИЙ ЗВІТ:

Висновки

Система інституційного догляду

К-сть дітей в закладах
інституційного догляду

К-сть усиновлених дітей

Навички самостійності
та безпека

Освіта

Рівень математики

Умови для
дистанційного навчання

Доступ до позашкільних
гуртків

Здоров'я

Ознаки ПТСР

Рівень вакцинації

Фізична активність